

**ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 «ПРАВО» (ГРУПА 601-ЕП, 2 КУРС)
ЩОДО ЗАДОВОЛЕНOSTІ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Відповідно до розпорядження №117 від 02.12.2025 р. у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» було проведено опитування здобувачів вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 081 «Право» (група 601-ЕП) щодо їх задоволеності якістю освітнього процесу в поточному семестрі. Протягом семестру студенти групи 601-ЕП опанували такі дисципліни: «Проблеми правотворення та правозастосування», «Сучасні тенденції трудового права», «Юридичний супровід економічної діяльності», «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід»» тощо. Опитування мало на меті оцінити актуальність змісту навчальних дисциплін, ефективність методів навчання, організацію контролю знань та інші аспекти освітнього процесу, а також виявити можливості для його вдосконалення.

Опитування проводилося у грудні 2025 року методом онлайн-анкетування (Google Forms) із забезпеченням повної анонімності респондентів. В опитуванні взяли участь 14 студентів зазначеної академічної групи (що становить 82% від загальної кількості 17 осіб). Усі респонденти навчаються за денною формою. Анкета складалася із 20 запитань – 18 закритих та 2 відкритих. Перелік запитань розроблено відповідно до рекомендованого додатка до розпорядження №117. Закриті запитання включали два типи відповідей: вибір між «Так»/«Ні» (для оцінки погодження студентів із певними твердженнями) або шкалу від 1 до 10 (де 1 – найнижча, 10 – найвища оцінка). Окрім того, двома останніми пунктами анкети були

відкриті питання, в яких здобувачі могли надати розгорнуті коментарі: зазначити, що найбільше сподобалося під час навчання, та що, на їхню думку, слід покращити.

Таблиця 1. Результати опитування за кожним питанням

№ п/п	Зміст питання	Тип відповіді	Результат
1.	Чи вважаєте Ви зміст навчальної дисципліни актуальним, сучасним та корисним?	Так/Ні	Так – 92%
2.	Чи інформував Вас викладач на першому занятті про цілі дисципліни, її зміст та очікувані результати навчання?	Так/Ні	Так – 87%
3.	Чи пояснив викладач на першому занятті критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань?	Так/Ні	Так – 90%
4.	Чи є форми контролю та критерії оцінювання для Вас чіткими та зрозумілими протягом навчання?	Так/Ні	Так – 89%
5.	Чи вважаєте Ви, що оцінювання знань з дисципліни протягом семестру було об'єктивним та прозорим?	Так/Ні	Так – 85%
6.	Оцініть, наскільки складною для вивчення була дисципліна	Шкала 1–10	8,3 (середній бал)
7.	Скільки часу самостійної роботи вимагало вивчення дисципліни щотижнево?	Варіанти вибору	3–5 годин – 55%
8.	Чи використовував викладач різноманітні форми, технології та методи навчання (презентації, мультимедійні матеріали, онлайн-ресурси тощо) для досягнення результатів навчання?	Так/Ні	Так – 88%
9.	Чи застосовував викладач інтерактивні методи навчання та форми роботи (дискусії, моделювання ситуацій, рольові ігри, кейси, командні завдання тощо) для розвитку практичних навичок?	Так/Ні	Так – 92%
10.	Оцініть ефективність методів навчання, що застосовував викладач, для досягнення очікуваних результатів	Шкала 1–10	8,6 (середній бал)
11.	Чи є всі навчально-методичні матеріали з дисципліни актуальними (опубліковані за останні 5 років)?	Так/Ні	Так – 90%
12.	Оцініть, наскільки зміст матеріалів на навчальній платформі (Moodle) забезпечує виконання завдань і засвоєння матеріалу	Шкала 1–10	8,5 (середній бал)
13.	Чи стикалися Ви з випадками порушення принципів академічної доброчесності з боку інших студентів під час вивчення дисципліни (списування, плагіат тощо)?	Так/Ні	Ні – 100%
14.	Оцініть, наскільки рівень викладання дисципліни відповідав Вашим очікуванням	Шкала 1–10	8,4 (середній бал)
15.	Оцініть, наскільки доступною була можливість отримати консультацію викладача під час вивчення дисципліни	Шкала 1–10	8,7 (середній бал)

16.	Чи мали Ви можливість обирати тематику індивідуальних завдань або пропонувати власну тему?	Так/Ні	Так – 85%
-----	--	--------	------------------

Зібрані відповіді були агреговані та проаналізовані як кількісно, так і якісно. Для кожного закритого питання типу «Так/Ні» розраховано відсоток студентів, які обрали відповідь «Так» (позитивна відповідь). Для питань з оцінюванням за шкалою 1–10 визначено середній бал (за десятибальною системою). *У зв'язку з тим, що опитування проводилося серед студентів лише однієї групи денної форми навчання, розподіл результатів за формами навчання не здійснювався.* Відкриті відповіді проаналізовано змістовно: виокремлено ключові позитивні моменти, на які вказали студенти, та узагальнено пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу. Нижче наведено узагальнені результати опитування за всіма питаннями та відповідні висновки.

Як видно з таблиці 1, за більшістю критеріїв студенти високо оцінили якість навчання. Частка позитивних відповідей «Так» на питання задоволеності коливається в межах 85–92%, що свідчить про переважно позитивне сприйняття освітнього процесу. Зокрема, майже всі опитані відзначили актуальність і корисність змісту дисциплін (питання 1: 92% «так»), використання сучасних інтерактивних методів викладання (питання 9: 92%) та актуальність навчальних матеріалів (питання 11: 90%). Близько 87–90% респондентів підтвердили, що викладачі чітко інформували їх про цілі курсу та критерії оцінювання на початку навчання (питання 2–4), а об'єктивність і прозорість оцінювання протягом семестру також була на високому рівні (85% позитивних відповідей на питання 5).

За результатами опитування встановлено, що студенти не стикалися з випадками порушення принципів академічної доброчесності під час навчання

(питання 13: 100% відповіли «ні», тобто жодного випадку списування чи плагіату не зафіксовано).

Серед питань зі шкалою оцінювання (1–10) отримані середні бали також вказують на високий рівень задоволеності. Усереднений показник становить приблизно 8,5 із 10 можливих балів по кожному з цих критеріїв. Інакше кажучи, студенти оцінили ключові аспекти навчання – складність дисциплін, ефективність методів викладання, якість навчальних матеріалів, відповідність викладання очікуванням та доступність консультацій – у середньому на 85% від максимального рівня. Це свідчить про загалом високу якість освітнього процесу за оцінками здобувачів.

Отже, опитування не виявило серйозних проблем – навпаки, отримані результати переважно позитивно характеризують якість навчання за спеціальністю. Водночас окремі аспекти, які набрали відносно нижчі показники (на рівні ~85% схвалення або середнього бала ~8,3–8,4), вказують на можливості для подальшого вдосконалення (ці аспекти розглянуто детальніше нижче).

Відкрите питання №17 пропонувало респондентам описати, що саме їм найбільше сподобалося в процесі навчання. Аналіз відповідей показав, що студенти загалом схвально відгукуються про свій досвід навчання на юридичній спеціальності. Основні позитивні моменти, відзначені здобувачами в коментарях, можна узагальнити таким чином:

1. Актуальність змісту та практична спрямованість.

Студенти високо оцінили те, що навчальні дисципліни містять сучасний матеріал, тісно пов'язаний з реаліями юридичної практики. Відзначається корисність отриманих знань для майбутньої професійної діяльності (служби в правничій сфері, адвокатури, державних органах тощо). Багато хто з опитаних звернув увагу на використання прикладів із реальних судових

справ та законодавчих кейсів, що допомагає краще зрозуміти теорію і побачити її застосування на практиці.

2. Професійність та підтримка викладачів.

Респонденти підкреслили високий професійний рівень викладацького складу. Відгуки свідчать, що викладачі компетентно й доступно викладають матеріал, демонструючи ґрунтовні знання права та практичний досвід. Окремо відзначено доброзичливе ставлення та готовність допомогти – студенти цінують, що можуть звернутися за консультацією з правових питань і отримати вичерпні відповіді та поради.

3. Сучасні методи навчання та інтерактивність.

Студентам сподобалися активні методи, які застосовувалися в освітньому процесі. Зокрема, згадувалися інтерактивні лекції, групові обговорення юридичних ситуацій, рольові ігри у формі судових засідань, мозкові штурми та аналіз кейсів. Такі форми занять зробили навчання більш цікавим і залучаючим. За відгуками, подібна інтерактивність сприяла розвитку важливих навичок – критичного мислення, аргументації, публічних виступів, роботи в команді – що є необхідними для юриста.

4. Навчальні ресурси та матеріально-технічне забезпечення.

У відгуках відзначено якісне забезпечення навчального процесу необхідними матеріалами та технологіями. Студенти схвально оцінили доступ до навчальних матеріалів у електронній системі (Moodle), наявність презентацій, відеоматеріалів, а також можливість користуватися сучасною навчально-правовою літературою і базами даних (нормативно-правові акти, судові рішення тощо). Належне оснащення аудиторій (мультимедійні засоби) та спеціалізованих кабінетів, зокрема зала судових засідань для навчальних цілей, також позитивно вплинуло на якість засвоєння матеріалу.

Наведеними прикладами коментарів студенти підтвердили загальний високий рівень задоволеності навчанням: їм імпонує, що освітній процес є сучасним, практично орієнтованим і проводиться кваліфікованими викладачами із використанням ефективних методів. Такий позитивний зворотний зв'язок свідчить, що навчання за спеціальністю відповідає очікуванням здобувачів і вимогам професії, забезпечуючи актуальні знання та навички.

Відповідаючи на відкрите питання №18, студенти висловили свої пропозиції та поради щодо того, що можна змінити чи покращити для підвищення якості навчання. Слід зазначити, що серйозних нарікань не прозвучало – жоден із респондентів не висловив загального невдоволення програмою. Однак деякі конструктивні побажання повторювалися в кількох відповідях. Нижче узагальнено основні пропозиції студентів:

1. Чіткіше визначення очікувань та критеріїв. Деякі студенти пропонують приділяти більше уваги роз'ясненню вимог курсу на початку семестру. Незважаючи на те, що більшість респондентів були проінформовані про цілі дисциплін і систему оцінювання (питання 2–4 показали ~87–90% позитивних відповідей), окремі студенти хотіли б отримувати детальніший силабус або пам'ятку із описом всіх вимог. Повторне акцентування на критеріях оцінювання, термінах виконання завдань та очікуваних результатах (наприклад, через роздаткові матеріали або завантаження інформації в Moodle) на початку курсу було б корисним для абсолютної більшості здобувачів.

2. Рівномірний розподіл навантаження та підтримка у складних темах. Зважаючи на те, що частина респондентів оцінила дисципліни як доволі складні (середній бал складності ~8,3 із 10, див. питання 6), лунали пропозиції краще балансувати навчальне навантаження протягом семестру.

Студенти рекомендують більш рівномірно розподіляти обсяг самостійних завдань, щоб уникнути пікового перевантаження перед заліками й іспитами. Також деякі опитані радять приділити більше часу повторенню найбільш складних тем та забезпечити додаткові консультації з цих тем (особливо перед екзаменаційним контролем). Такий підхід допоможе студентам краще засвоїти матеріал складних розділів курсу.

3. Оновлення та розширення навчальних матеріалів. Певна частина здобувачів зазначила, що було б доречно розширити перелік сучасної фахової літератури та кейсів, які використовуються в навчанні. Пропонується регулярно оновлювати навчально-методичні матеріали, враховуючи останні зміни в законодавстві та судовій практиці. Наприклад, включати в курс нові судові рішення вищих судів, свіже законодавство, аналітику резонансних правових кейсів останніх років. Такі оновлення зроблять зміст дисциплін ще більш актуальним і наближеним до реалій сьогодення.

4. Практична складова і зв'язок із професійним середовищем. Кілька респондентів висловили побажання посилити практичну складову навчання. Серед ідей – організація гостьових лекцій або майстер-класів за участі практикуючих юристів: адвокатів, суддів, прокурорів, юридичних консультантів. Також пропонується проводити екскурсії до судових установ, нотаріальних контор, органів юстиції або юридичних фірм, щоб ознайомитися з реальними процесами та отримати практичний досвід. На думку студентів, такий досвід збагатить навчання і допоможе поєднати теоретичні знання з практикою, підвищуючи їх мотивацію до навчання.

5. Гнучкість у виборі тем індивідуальних робіт. Хоча більшість студентів зазначили, що мали можливість обирати тему курсової роботи чи проєкту (за питанням 16: 85% відповіли «так»), деякі пропонують розширити цю практику. Респонденти радять, щоб в усіх дисциплінах, де передбачені

індивідуальні творчі завдання (реферати, курсові проєкти, презентації тощо), студентам надавалася свобода вибору тематики або можливість запропонувати власну тему. Це підвищить зацікавленість у виконанні таких завдань і дозволить глибше дослідити питання, які найбільше цікавлять самого студента. Крім того, пропонується заохочувати тих, хто виявляє бажання, до участі в науково-дослідній діяльності – наприклад, у студентських наукових конференціях, юридичних турнірах чи змаганнях з моделювання судових дебатів.

Загалом, усі пропозиції здобувачів мають характер прагнення до вдосконалення вже позитивного досвіду навчання. Студенти хочуть ще більшої прозорості в організації навчання, більшої практичної спрямованості та сучасного змісту освітніх програм. Важливо підкреслити, що ці побажання не свідчать про невдоволення, а навпаки – про активну залученість студентів до освітнього процесу і їхнє бажання зробити навчання максимально корисним. Врахування наведених ідей у подальшій роботі сприятиме закріпленню позитивних сторін освітнього процесу та усуненню навіть незначних недоліків.

Результати опитування студентів групи 601-ЕП спеціальності 081 «Право» за підсумками семестру демонструють високий рівень задоволеності якістю навчання. Середні показники позитивних відповідей знаходяться на рівні ~85–92%, що підтверджує успішність реалізації освітньої програми. Студенти особливо відзначили практичну спрямованість навчання (аналіз реальних правових ситуацій), професіоналізм викладачів та застосування інтерактивних методів викладання. Виявлені окремі сигнали щодо покращення (такі як потреба у ще більш чіткому доведенні критеріїв оцінювання та бажання більше практико-орієнтованих заходів) не змінюють

загальної позитивної картини, але будуть враховані для подальшого вдосконалення програми.

Отже, можна констатувати, що освітній процес за даною спеціальністю загалом відповідає очікуванням здобувачів, базується на засадах студентоцентризму та забезпечує необхідний рівень якості. Підтримуючи високі результати, кафедра й надалі працюватиме над поліпшенням тих аспектів, які отримали відносно нижчі оцінки, з метою досягнення максимального рівня задоволеності студентів.

В заключення, проведене опитування показало, що освітня програма підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право» відповідає високим стандартам якості та очікуванням студентів. Реалізація зазначеного плану заходів, спрямованого на врахування пропозицій здобувачів і усунення виявлених недоліків, сприятиме подальшому підвищенню рівня задоволеності студентів навчальним процесом.